

SAĞLIK BİLİMLERİ EĞİTİM PROGRAMLARI
DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON DERNEĞİ

Tarih : 19.04.2021
Sayı : 533
Konu : Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü
Lisans Programı Akreditasyon Raporu

Sayın Dekan,

2020 döneminde kurulumuza yaptığımız akreditasyon başvurusu sonuçlanmış ve SABAK genel ölçütleri karşıladığı belirlenen Ebelik Bölümü lisans eğitimi programı 2 yıllığına akredite edilmiş ve durumu bildiren yazı tarafınıza iletilmiştir.

Bu son rapor, akreditasyon sürecinde değerlendirme takımı, SAK ve SABAK işbirliği ile yapılan ÖDR değerlendirmesi ve çevrimiçi/saha ziyaretleri ve izlem raporundan elde ettiğimiz, sürdürülebilir olduğu takdirde eğitimin niteliğini geliştirecek güçlü yanlar ile izlenmesi ve iyileştirilmesi gereken ölçütlere ilişkin önerileri içermektedir. Bu öneriler ve güncel ulusal gelişim standartları gereği ölçütler bazında sistematik olarak (belirli aralıklarla/dönemsel) gerçekleştirilen iyileştirme ve gelişmeler sonraki değerlendirmelerde göz önünde bulundurulacaktır. İyileştirme ve geliştirme çalışmalarına odaklanılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması akreditasyon sorumluluğunu taşıdığınızın göstergesidir.

Raporunuz özet halinde, Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun talebi gereği web sayfamızda yayınlanacaktır. Rapordaki olası maddi hatalar ve ölçütlere ilişkin düzeltilmesini talep ettiğiniz konuları en geç 23 Nisan 2021 tarihine kadar üst yazı eşliğinde iletmenizi rica ediyoruz.

SABAK'a güvendiğiniz, akreditasyon sürecine katkınız, tüm çalışma ve çabalarınız için teşekkür eder, şahsınızda Ebelik programının öğretim elemanları, idari personeli ve öğrencilerini kutlar, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Prof. Dr. Afsun Ezel Esatoğlu
SABAK Başkanı

Prof. Dr. Özlem Ülger
SAK Başkanı

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
EBELİK BÖLÜMÜ

AKREDİTASYON RAPORU

TAKIM ÜYELERİ

Prof. Dr. Maviş Emel Kulak Kayıkcı (Takım Başkanı)

Prof. Dr. Sema Yılmaz (Değerlendirici)

Doç. Dr. Nazan Karahan (Değerlendirici)

Uzm. Dr. Dilek Tarhan (Gözlemci)

8-9-10 Aralık 2019, Esentepe Kampüsü/Sakarya-Türkiye
31 Aralık 2020-31 Ocak 2021 (Raporla Değerlendirme)

DEĞERLENDİRME

Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği(SABAK) Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu(SAK), Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin Ebelik lisans programının ilk genel değerlendirmesini “**SABAK Değerlendirme Ölçütleri'ne**” göre yapmıştır. Rapor, değerlendirme takımının, öz değerlendirme raporlarının incelenmesi ile başlayan ve Sakarya Üniversitesi'ne yapılan yerinde ziyaret ile biten süreçle oluşan ön değerlendirmelerini ve programın 30-gün yanıtında sunulan bilgiler ve gelişmeler ve izlem raporu ışığında oluşturulan son değerlendirmelerini bütünlük olarak aktaracak şekilde yapılandırılmıştır.

SABAK değerlendirmelerinin temel amacı, ülkemizdeki sağlık bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini özendirmek ve desteklemektir. Dolayısıyla, bu raporda yer alan değerlendirmelerin, kurum tarafından, eğitim programlarını iyileştirme çalışmalarına yardımcı olacak dış değerlendirme bulguları olarak algılanması beklenmektedir.

1. GİRİŞ

Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, 2016 yılında kurulmuştur. Fakülte bünyesinde hemşirelik ve ebelik programları bulunmaktadır. Ebelik Lisans Eğitimi Sağlık Yüksekokulu çatısı altında 1998-1999 Eğitim Öğretim Yılında başlamıştır.

Programda tam zamanlı 3 doktor öğretim üyesi, 1 araştırma görevlisi olmak üzere 4 öğretim elemanı bulunmaktadır. Bölüm akademik personeli Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik lisans ve lisansüstü eğitimlerine de destek vermektedir. Aynı zamanda Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim üyeleri de Ebelik programı lisans eğitimine destek vermektedir.

Aşağıda, 8-9-10 Aralık 2019 tarihleri arasında Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin incelenen Ebelik lisans programına ilişkin ziyaret raporu Sağlık Bilimleri Akreditasyon Kurulu (SAK) a sunulmuştur. SAK Kararı ile program 1 yıl izleme sürecine alınmıştır. 1 yıllık izlem süreci tamamlanmış ve program tarafından gönderilen izlem sürecine ait rapor değerlendirici ekibi tarafından incelenmiş ve izlem raporuna ilişkin SABAK genel ölçütlerine ait değerlendirmeler yer almaktadır. Raporun, ikinci bölümünde incelenen programla ilgili “**sonuçlar ve önerilere**” yer verilmiştir.

2. PROGRAM PROFİLİ

Ölçüt 1. Eğitim Programı

Güçlü yanları;

- Programın öz görevlerinin, öz değerlendirme raporunda belirtildiği üzere Kurum öz görevleri ile uyumlu olması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir

- Programda iç ve dış paydaş ilişkilerinin güçlü bir biçimde var olması, programın amaç ve çıktılarının belirlenmesinde paydaş gereksinimlerinin dikkate alınması, program çıktılarının sistematik olarak güncellenmesi ve web ortamında erişime açık olması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir.
- Eğitim planında öngörüldüğü biçimde, özellikle mesleki uygulama yapmayı garanti altına almak üzere, il sağlık müdürlüğü ile süreden bağımsız bir protokolün yapılmış ve etkin olarak sürdürülüyor olması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir.
- Program çıktıları, program eğitim amaçları dikkate alınarak, iç ve dış paydaşlar ile yapılan toplantılarda alınan öneriler ve öğrenci memnuniyet anketleri doğrultusunda hazırlanması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir.
- Özerk olarak yürütülen programın eğitim planı detaylı bir şekilde açıklanmış, yatay ve dikey bileşenleri birbiri ile ve eğitim süreci ile uyumludur. Eğitim programını destekleyecek çeşitlilikte mesleki ve sosyal seçmeli dersler yer almaktadır.

Gelişmeye açık yanları;

- İstenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti eden eğitim yöntemleri uygulanmakla birlikte, Ebelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (EUÇEP) kapsamında belirtilen normal doğum yaptırma, gebe, bebek, lohusa, sağlıklı kadın izlemleri yapma becerilerinin kazandırılmasına yönelik program çıktılarının gözden geçirilmesi hala gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
- Mesleki derslerin amaç, hedef ve içeriklerinin ebelik felsefesi ve EUÇEP kapsamında gözden geçirilmesi gelişmeye açık bir yan olarak değerlendirilmiştir.
- Programın eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek üzere ölçmek ve değerlendirmek üzere program eğitim amaçlarının her birine ulaşıldığı dönemsel olarak değerlendirilmekle birlikte, beceri kazandırmaya ilişkin çıktılardan değerlendirilmesinde, öğrenim rehberlerine dayalı yetkinlik temelli kontrol listeleri gibi yöntemler oluşturulmakla birlikte uygulanması gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
- Ebeliğe özgü dersler için teorik ve özellikle pratik ders saatlerinin düzenlenmesi gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Ölçüt 2.Program Çıktıları

Güçlü yanları;

- Program çıktısının, SABİS üzerinden geliştirilen modül ile ölçülmesi ve somut bir biçimde sunulması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir.

- Mezun izleme sistemi ile mezunlardan program çıktılarını belirleme ve izlemeye yönelik veriler toplanmakla birlikte, mezunların mesleki yetkinliğini belirlemeye yönelik programa özgü mezun izleme sistemi oluşturulmuş ve işletilmeye başlamıştır.
- Program çıktılarına ulaşıldığını dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için yöntemler geliştirilmiş ve uygulanmaya başlamıştır.

Gelişmeye açık yanları;

- Program çıktılarının EUÇEP kapsamında belirlenen öğrenim rehberlerine dayalı temel yeterlikleri (normal doğum yaptırma, gebe, yenidoğan, lohusa izleme, kadın sağlığı izlemleri yapma vb.) içerecek şekilde düzenlenmesi gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
- SABAK çıktılarının karşılanması
- Program çıktılarının, programın eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamaları

Ölçüt 3. Öğrenciler

Güçlü yanları;

- Öğrenci kabulü, izleme ve değerlendirme yöntemlerinin tanımlanmış ve uygulanıyor olması
- Danışmanlık ve izleme yöntemleri bulunmaktadır. Öğrencilerin öğretim elemanları, bölüm ve fakülte yönetimine kolaylıkla ulaşması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir
- Kurul, komisyon ve komitelerde öğrenci temsiliyetinin aktif olarak sağlanması övgüye değer bulunmuştur.
- Öğrencilerin sosyal ve kültürel gelişimlerini desteklemek ve izlemek üzere “Sosyal Transkript” uygulamasının başlamış olması takdir ile karşılanmıştır.
- Başarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi yöntemlerinin bulunması, farklı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanılması, beceri kazanımının izlenmesi için programa özgü formların kullanılması
- Programda bölüm öğrencilerine özgü öğrenci memnuniyetinin izlenmesi
- Öğrencilerin sosyal aktivitelerine olanak sağlayan yeterli kampüs alanı bulunmaktadır.
- Programın öğrencileri ile akademik personeli arasında güçlü bir iletişim bağı ve işbirliği kültürü bulunmaktadır.
- Öğrencilerin proje çalışmalarının desteklenmesi ve TÜBİTAK proje yarışmasında İstanbul Bölge 2.cisi olmaları takdire değerdir.

Gelişmeye açık yanları;

- Uluslararası düzeyde öğrenci hareketliliğini artırmak üzere yabancı dil bilgisinin iyileştirilmesi gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Ölçüt 4. Öğretim Elemanları

Güçlü yanları;

- Öğretim elemanlarına yönelik performans izleme sistemi bulunmaktadır. Bu sistemin etkin uygulandığının göstergesi olarak ebelik programında “Genç Bilim İnsanı” ödülü alan öğretim üyesi bulunması övgüye değerdir.
- Görevlendirme ile program eğitim sürecine destek veren öğretim elemanlarının yeterliliklerine ilişkin tanımlı bir yöntemin mevcut olduğu gözlenmiştir.
- Sahadaki ebelerin hizmet içi eğitimlerinde, bölümün öğretim elemanlarının görev aldıkları belirlenmiştir
- Öğretim elemanlarına TEKNOKENT tarafından proje yazımı ve yürütülmesinde etkin destek sağlanması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir.
- Kadro gelişimine yönelik planlama yapılmış ve üst yönetime sunulmuş olması

Gelişmeye açık yanları;

- Ebelik programının öğretim üyesi ve araştırma görevlisi sayısının artırılması ve asgari ölçütlerde öngörülen nitelikteki öğretim kadrosu sayısının iyileştirilmesi gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
- Öğretim elemanlarının dış kaynaklı projelerde yürütücü ve/veya araştırmacı olarak yer alması gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir
- Kurumda kongre katılım ve organizasyon desteğinin sınırlı olması
- Akademik kadrolarının eğitici niteliklerini iyileştirmeye yönelik bir programın bulunmaması gelişmeye açık bir yan olarak değerlendirilmiştir.
- Öğretim elemanları, idari personel ve destek personele sağlanan ofis olanaklarının liyakat ilkeleri gözetilerek yapılması gelişmeye açık bir yan olarak değerlendirilmiştir.

Ölçüt 5. Alt yapı

Güçlü yanları;

- Programın eğitim-öğretim için kullandığı çeşitli fiziki alan ve laboratuvarlar, öğrencinin öğrenme sürecini destekleyici, modern ve teknolojik bir donanım ve altyapıya sahiptir.

- Kütüphanenin 7 gün 24 saat uygun çalışma ortamı sağlaması, kampüs alanı dışından da online erişim imkanı sunması, alana özgü basılı ve elektronik çok sayıda kitap ve süreli yayının bulunması övgüye değer bulunmuştur.
- Kuruluş ve yönetim yapısı; Rektörlük, fakülte, bölüm ve diğer alt birimler düzeyindeki karar alma süreçleri ile program çıktılarının gerçekleştirilmesi ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmiştir.
- Öğrenci dekanlık sistemi vardır.
- Programın güçlü bir arşivleme sistemi bulunmaktadır.

Gelişmeye açık yanları;

1. Ofis alanlarındaki düzenlemelerin akademik ve yönetsel liyakat ilkeleri gözetilerek yapılması gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
2. Engelli bireyler için düzenlemelerin gözden geçirilmesi gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir

Ölçüt 6. Yönetim Yapısı

Güçlü yanları;

1. Kuruluş ve yönetim yapısı; Rektörlük, fakülte, bölüm ve diğer alt birimler düzeyindeki karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmesi, yönetim ve programa ait bilgi ve belgelerin, erişilebilir, anlaşılır ve uygulanır olması,
2. Programa özgü belirlenen stratejik plan, amaç, hedefler vb. için geliştirilen rehber, yönerge, yönlendirme, iş akış şemalarının tanımlanmış olması
3. Programın kendine ait iç denetim mekanizması bulunmaktadır. Bu mekanizma çerçevesinde, sorunların analizi, düzenli olarak gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik sürdürülebilir bir yapı oluşturulmuştur.

Gelişmeye açık yanları;

1. Programa özgü stratejik plan, amaç, hedeflere yönelik iş akış şemalarının web sayfasından ulaşılabilir olması gelişmeye açık bir yan olarak belirlenmiştir.

Ölçüt 7. Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar

Güçlü yanları;

- Yönetimin parasal kaynakların dağıtımında izlediği stratejinin, programın kalitesinin sürdürülebilmesini sağlaması,
- Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek maddi kaynak sağlaması

- Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetlerin sağlanması.
- Yeterli teknik ve idari kadrolar olması

Gelişmeye açık yanlar;

- Yönetimin desteğinin, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekme ve tutma açısından yeterli desteği sağlanması gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
- Öğretim elemanlarının BAP tarafından yurt içi ve yurt dışı bilimsel etkinliklere katılımının desteklenmesi gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Ölçüt 8. Sürekli Yenileme ve Gelişim

Güçlü yanları;

- Tüm ölçütler için Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al (PUKÖ) döngüsünün işletilmeye başlatılmış olması

Ölçüt 9. Programa Özgü Ölçütler

Gelişmeye açık yanlar;

- Eğitim programında yer alan derslerin EUÇEP, ulusal ve uluslararası mesleki düzenlemeler (normal doğum yaptırma, gebe, bebek, lohusa, sağlıklı kadın izlemleri yapma becerileri) çerçevesinde gözden geçirilmesi gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
- Disipline Özgü Ölçütlerin kazanılmasında Ebelik alanında öğretim elemanı istihdamı gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.
- Temel mesleki becerileri kazanma durumunu değerlendirmek için öğrenim rehberlerine dayalı yetkinlik temelli kontrol listeleri gibi yöntemlerin oluşturulması ve kullanılması gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, SABAK ölçütleri kapsamında Ebelik Programının çok güçlü yanlarının varlığına rağmen gelişmeye açık yanları da bulunmaktadır. Öz değerlendirme raporu, kalite süreçlerine ilişkin çalışmalar ile paralellik göstermektedir.

Öneriler

- İstenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti eden eğitim yöntemleri uygulanmakla birlikte, Ebelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (EUÇEP) kapsamında belirtilen normal doğum yaptırma, gebe, bebek, lohusa, sağlıklı kadın

izlemleri yapma becerilerinin kazandırılmasına yönelik program çıktılarının eğitim programına eklenmesi

- Program çıktılarının, programın eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsayacak şekilde düzenlenmesi
- Programın eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek üzere geliştirilen ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanılması
- Yabancı dil bilgisinin iyileştirilmesine yönelik önlemlerin alınması
- Mesleki etik dersinin öğrenim hedefleri ve içeriğinin ebelik mesleğine özgü olacak şekilde güncellenmesi
- Beceri kazandırmaya ilişkin çıktıların değerlendirilmesinde, öğrenim rehberlerine dayalı yetkinlik temelli kontrol listeleri gibi yöntemlerin oluşturulması
- Ebeliğe özgü dersler için teorik ve özellikle pratik ders saatlerinin düzenlenmesi
- Uluslararası düzeyde öğrenci hareketliliğini artırmak üzere yabancı dil bilgisinin iyileştirilmesi
- Ebelik programının öğretim üyesi ve araştırma görevlisi sayısının artırılması ve asgari ölçütlerde öngörülen nitelikteki öğretim kadrosu sayısının iyileştirilmesi
- Öğretim elemanlarının yer aldıkları dış kaynaklı projelerde yürütücü ve/veya araştırmacı sayısının artırılması
- Akademik kadrolarının eğitici niteliklerini iyileştirmeye yönelik bir programın geliştirilmesi
- Akademik personelin mesleki ve eğitsel gelişim programlarına katılımını özendirerek, finansal ve idari desteğin sağlanması
- Ofis alanlarındaki düzenlemelerin akademik ve yönetsel liyakat ilkeleri gözetilerek yapılması
- Engelli bireyler için düzenlemelerin gözden geçirilmesi
- İş akış şemalarının web sayfasından ulaşılabilir hale getirilmesi
- Yönetimin nitelikli bir öğretim kadrosunu çekme ve tutma açısından programı desteklemesi
- Öğretim elemanlarının BAP tarafından yurt içi ve yurt dışı bilimsel etkinliklere katılımının desteklenmesi
- Disipline Özgü Ölçütlerin kazanılmasında Ebelik alanında öğretim elemanı istihdamının sağlanması

Saygılarımla

Prof. Dr. Maviş Emel Kulak Kayıkcı
Takım Başkanı